

ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

БЕЛАРУСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНИВЕРСИТЕТА ІМЯ У. І. ЛЕНИНА

1981

4

ЧЭРВЕНА
ЧАЦВЕР
№ 22 (1322)

Выходзіць раз
у тыдзень.

Цана 2 кап.

НА ПАСЯДЖЭННІ

новага саставу камітэта народнага кантролю БДУ заслуханы і абмеркаваны вынікі правёркі работы вучэбна-дапаможнага персаналу на геаграфічным, хімічным, біялагічным факультэтах; вынікі правёркі работы медпункта і паліклінікі; вынікі выканання рэкамендацый галаўной ГНК па правярцы міжгародніх тэлефонных размоў.

Т. САХАШЧЫК.

ЧЛЕН-КАРЭСПАНДЭНТ

АН ГДР прафесар Х. Кох выступіў на чарговым пасяджэнні семінара «Алгебра і тапалогія», які вядзе на механіка-матэматычным факультэце акадэмік АН БССР У. П. Платонаў, з лекцыяй «Абагульненне лакальнай тэорыі палёў класу».

М. НІЧЫПАРЭНКА.

ШЛЯХ АГІТПОЕЗДА

«Дружба» з замежнымі студэнтамі, якія навучаюцца ў Белдзяржуніверсітэце, пройдзе ў час летніх канікулаў па дарогах Беларусі, Украіны, Пскоўшчыны. Замежныя сябры змогуць наведаць у ліпені—жніўні Маскву, Ленінград, Ташкент, Ерэван, Кіев, Адэсу, Баку. Жадаючых чакаюць дамы адпачынку «Адлер», «Нарач», а таксама лагер працы і адпачынку ў саўгасе «Любань».

В. ЛАПІКАЎ.

З ШЭФСКІМ

канцэртаў у гарадскім пасёлку Крупкі на раённым свяце, прысвечаным заканчэнню пасаўных работ, выступіла ўніверсітэцкая агітбрыгада, якой кіруе Я. С. Слуцкі, разам з фальклорна-танцавальнай групай механіка-матэматычнага факультэта і ўдзельнікамі мастацкай самадзейнасці гістфака.

Л. БАРАНОЎСКАЯ,
інструктар
студэнцкага клуба.

ГАСЦІННА

расчыніў дзверы Белдзяржуніверсітэт перад сваімі былымі выхаванцамі. Выпускнікі 1971 года гістарычнага, механіка-матэматычнага факультэтаў і ФПМ прыйшлі сюды на сустрэчу з выкладчыкамі і студэнтамі, урачыста адзначаючы 10-годдзе з дня атрымання дыплама аб вышэйшай адукацыі.

Т. АЛЯКСАНДРАВА.

РЭПАРТАЖ З АБАРОНЫ

Спачатку была размова са студэнтамі пятага курса гістарычнага факультэта.

— Алега Антонавіча Яноўскага, выкладчыка кафедры гісторыі СССР дасавецкага перыяду (а гэта ён сёння абараняе кандыдацкую дысертацию) ведаем даўно. Лекцыі, якія чытае Алег Антонавіч, вызначаюцца багатым па зместу матэрыялам. Цікавая і сама тема дысертцыі — «Працоўны ўклад моладзі вышэйшых навучальных устаноў Беларусі ў выкананне народнагаспадарчых задач IX пяцігодкі». Калі ёсць час, можаце папрасіць нічаць — абарона публічная. Пачатак у 15 гадзін.

14.30. У зале пасяджэнняў вучонага савета пачынаюць збірацца выкладчыкі і студэнты гістарычнага факультэта. Заходзяць і садзяцца на першыя рады члены вучонага савета па гістарычных навук. Калі для іх прысутнічаць на абароне — абавязак, то першыя прыйшлі, каб падтрымаць свайго калегу, старэйшага таварыша ў такі адказны для яго момант.

ДАСЛЕДУЕЦЦА ЎПЕРШЫНЮ...

Старшыня савета па абароне дысертаций прарэктар БДУ імя У. І. Леніна У. Р. Івашын аб'яўляе парадак пасяджэння; намеснік вучонага сакратара, прафесар А. П. Ігнаценка зачытвае біяграфічныя звесткі А. А. Яноўскага: сяродня школа, універсітэт, работа старшым лабарантам, а затым выкладчыкам гістарычнага факультэта. За час работы ва ўніверсітэце ён падрыхтаваў 7 навуковых артыкулаў (адзін з іх — для Беларускай Савецкай Энцыклапедыі), быў удзельнікам шматлікіх навуковых канферэнцый. Гэта — твар маладога вучонага-даследчыка, актыўнага, працавітага, улюбёнага ў сваю справу. Іменна такія, як А. А. Яноўскі, прыходзяць сёння ў навуку, каб сказаць сваё «я». Нястомнай працай, пошукамі, знаходкамі.

Выступае А. А. Яноўскі: — Сённяшні студэнт — будучы спецыяліст. І не сакрэт

што самастойна думаць і працаваць ён вучыцца ўжо цяпер, за студэнцкай партай. Аднак не адной толькі вучобай жывуць нашы юнакі і дзяўчаты. Свой трэці, працоўны семестр, яны праводзяць у кўртаках байцоў СБА на БАМЕ і ў Карэліі, на палях Малдавіі і Беларусі, на самых разнастайных аб'ектах народнай гаспадаркі краіны. Моладзь вучыцца жыць і працаваць па-ленінску, па-камуністычнаму. Наша партыя ўдзяляе вялікую ўвагу працоўнаму выхаванню студэнтаў.

Разам з тым працоўны ўклад студэнцкай моладзі рэспублікі ў выкананне народнагаспадарчых задач яшчэ мала даследаваны з навуковага боку. Больш таго, у беларускай гісторыяграфіі гэта пытанне падрабязна яшчэ не разглядалася. Таму я і выбраў яго тэмай кандыдацкай дысертцыі...

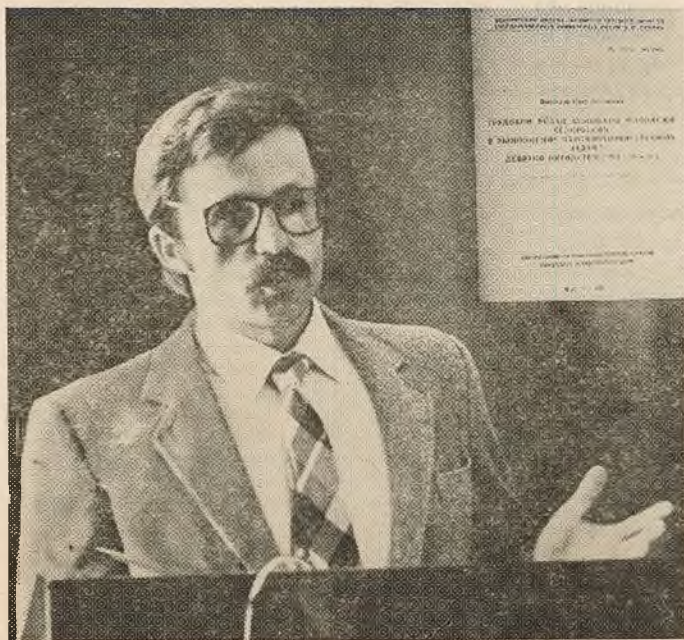
— Водгукі, што прыйшлі на аўтарэферат і кандыдацкую дысертацию А. А. Яноўскага, сведчаць аб наступным: даследчык заслугоўвае права на атрыманне вучонай ступені кандыдата гістарычных навук, — гаворыць намеснік вучонага сакратара, прафесар А. П. Ігнаценка. — Сярод рэцэнзентаў — гістарычны факультэт універсітэта, Інстытут гісторыі партыі пры ЦК КПБ, Мінскі інстытут культуры, ЦК ЛКСМБ. У рабоце шмат цікавых і карысных фактаў. Значная заслуга ў гэтым навуковага кіраўніка дацэнта А. І. Кажушкова.

Такой жа думкі і апаненты — дэкан гістарычнага факультэта БДУ імя У. І. Леніна прафесар І. І. Царук, загадчык кафедры гісторыі СССР, БССР і замежных краін Мінскага інстытута культуры М. К. Сакалоў.

...Здаючы гэты рэпартаж у нумар, убачыў на рэдакцыйным сталі віншаванне ў адрас супрацоўнікаў універсітэта, якія ў красавіку — маі абаранілі кандыдацкія дысертцыі. Сярод шматлікіх прозвішчаў прачытаў знаёмае: А. А. Яноўскі, гістарычны факультэт.

А. ЛАЗОЎСКІ.
НА ЗДЫМКАХ: дысертацию абараняе А. А. ЯНОЎСКІ.

Фота В. Шака.

АПЕРАЦЫЯ «АБИТУРИЕНТ-81»

Клопат—будучым калегам

ЗАКОНЧЫЦЦА летняя сесія, і раз'едуцца пасля экзаменаў студэнты: хто на практыку, хто ў будаўніцтва. А на замену ім у інтэрнаты і аўдыторыі прыйдуць тых, хто толькі марыць яшчэ аб універсітэцкай адукацыі. І каб дапамагчы абітурыентам хутчэй адаптавацца ў нязвыклый абстаноўцы ўступных экзаменаў, камітэт камсамола БДУ імя У. І. Леніна кожны год арганізуе грамадскую прыёмную камісію. Аб сваёй рабоце расказвае адказная за яе стварэнне ў гэтым годзе сакратар камітэта камсамола філалагічнага факультэта Таццяна Сотчанка:

— Грамадская прыёмная камісія, галоўны пачынальнік універсітэцкай прыёмнай камісіі, была створана яшчэ ў снежні мінулага года. Для ўдзелу ў ёй былі запрошаны па 4—5 чалавек з кожнага факультэта. Галоўнай нашай задачай у падрыхтоўцы перыяд стала прапаганда звестак аб

універсітэце. Мы дапамагалі праводзіць на факультэтах «Дні адкрытых дзвярэй», рассылалі брашурны аб БДУ, выступалі ў школах, вучылішчах і тэхнікумах з гутаркамі аб сваёй навучальнай установе. З нашай дапамогай кожны факультэт падрыхтаваў

для абітурыентаў на-
сценную газету.

Мы збіраемся разам кожную сераду, абмяркоўваем зробленае за тыдзень, удакладняем задачы. З 1 ліпеня мы будзем дапамагаць юнакам і дзяўчатам правільна афармляць дакументы, уладкоўваць іх у інтэрнаты, вырашаць кожны дзень шэраг будзённых, але неабходных пытанняў, разумеючы, што сярод іх няма дробязей, а нашы абавязкі — часцінка дакладнай работы па прыёму новага папунення ў Белдзяржуніверсітэт.

Запісаў
Л. ВАШКО,
студэнт журфака.

ВЕЧАР ПАЭЗІІ

ЗАЛАТЫЯ КРУПІНКИ

ТВОРЧАСЦІ паэта Анатоля Сербантовіча быў прысвечаны вечар «А над песняю той недапятай...», які арганізавалі члены гуртка беларускай літаратуры філалагічнага факультэта. Яго адкрыў студэнт Сяргей Кавалёў. У сваім дакладзе «Залатыя крупінкі А. Сербантовіча» ён расказаў пра творчасць паэта, яго жыццёвы шлях. Пасля прагучала паэма «Міннае поле», якую чыталі члены літаратурнага гуртка студэнты М. Карпачанка, І. Босы, В. Вашчанчук, Г. Дзямешчык.

Дацэнт У. А. Навумовіч вёў размову пра

апошні зборнік вершаў А. Сербантовіча «Пярэсцянак», пра яго вялікі санетаў «Васілёк», «Курганы», «Салдат», пра яго балады.

Паэт Мікола Чарняўскі, гасць філолагаў, асабіста ведаў маладога паэта. Ён успомніў студэнцкія гады Анатоля Сербантовіча, прачытаў вершы з першай кніжкі «Азбука».

І ў канцы літаратурнага вечара загадчыца кафедры беларускай літаратуры В. В. Казлова шыра падзякавала ўсім за светлыя ўспаміны пра паэта.

С. ЧЫГРЫН,
студэнт філфака.

I. ВІДЫ СПАБОРНИЦТВА І ЯГО ЎДЗЕЛЬНІКІ

1. На званне «Лепшы факультэт Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна».

У спаборніцтве прымаюць удзел калектывы ўсіх факультэтаў універсітэта і ІПК.

2. На званне «Лепшае навуковае падраздзяленне Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна».

У спаборніцтве прымаюць удзел калектывы НДІ ФХП, НДІ ПФП, ВЦ, СКТБ з ВВ, сацыялагічная лабараторыя.

3. На званне «Лепшая агульнаўніверсітэцкая кафедра грамадскіх навук Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна».

У спаборніцтве прымаюць удзел калектывы ўсіх грамадскіх агульнаўніверсітэцкіх кафедр.

4. На званне «Лепшая агульнаўніверсітэцкая кафедра замежных моў Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна».

У спаборніцтве прымаюць удзел калектывы кафедр англійскай мовы прыродазнаўчых і гуманітарных факультэтаў, нямецкай мовы, французскай мовы.

5. На званне «Лепшае вытворчае падраздзяленне Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна».

У спаборніцтве прымаюць удзел калектывы вучэска-выкладчыцкага, друкарні, выдавецтва БДУ.

II. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ СПАБОРНИЦТВА

Падвядзенне вынікаў сацспаборніцтва адбываецца на аснове распрацаваных і зацверджаных крытэрыяў для ўсіх падраздзяленняў. Крытэрыі ўлічваюць вучэбную, метадычную, выхаваўчую, навуковую, вытворчую і грамадскую дзейнасць за справядлівы календарны год.

Вызначаюцца ўсе месцы з першага да апошняга.

1. Усе ўдзельнікі спаборніцтва—падраздзяленні Белдзяржуніверсітэта — прадстаўляюць да 25 снежня бягучага года поўныя звесткі аб выкананні ўзятых сацбавязаванняў і праект абавязаванняў на прадстаўчы год па ўстаноўленай форме.

2. Прадстаўленыя матэрыялы апрацоўваюцца вытворчай камісіяй мясцовага камітэта да 10 студзеня і зацвярджаюцца камісіяй па сацспаборніцтве Белдзяржуніверсітэта, якая выносіць канчатковае рашэнне.

3. Падвядзенне вынікаў сацспаборніцтва і ўзнагароджанне пераможцаў адбываецца на ўрачыстым сходзе прадстаўнікоў падраздзяленняў Белдзяржуніверсітэта.

III. УЗНАГАРОДЖАННЕ ПЕРАМОЖЦАЎ

1. Пераможцу ў спаборніцтве на званне «Лепшы факультэт Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна» прысуджаецца пераходны Чырвоны сцяг і грамата рэктарата, парткома, мясцовага камітэта камсамола БДУ;

— калектыву, які заняў другое месца, ўзнагароджаецца граматай рэктарата, парткома, мясцовага камітэта камсамола БДУ;

— калектыву, які заняў трэцяе месца, ўзнагароджаецца граматай рэктарата, парткома, мясцовага камітэта камсамола БДУ.

2. Пераможцу ў спаборніцтве на званне «Лепшае навуковае падраздзяленне Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна» прысуджаецца пераходны вымпел і грамата рэктарата, парткома, мясцовага камітэта камсамола БДУ.

3. Пераможцу ў спаборніцтве на званне «Лепшая агульнаў-

ніверсітэцкая кафедра грамадскіх навук» прысуджаецца пераходны вымпел і грамата рэктарата, парткома, мясцовага камітэта камсамола БДУ.

4. Пераможцу ў спаборніцтве на званне «Лепшая агульнаўніверсітэцкая кафедра замежных моў» прысуджаецца пераходны вымпел і грамата рэктарата, парткома, мясцовага камітэта камсамола БДУ.

5. Пераможцу ў спаборніцтве на званне «Лепшае вытворчае падраздзяленне Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна» прысуджаецца пераходны вымпел і грамата рэктарата, парткома, мясцовага камітэта камсамола БДУ.

6. Вызначэнне пераможцаў унутры падраздзяленняў адбываецца рашэннем адміністрацыі, партыйнай, прафсаюзнай і камсамольскай арганізацыі падраздзяленняў у канцы снежня года.

МЕТОДЫКА

Методыка прызначана для правядзення параўнальнай ацэнкі работы факультэтаў, навуковых падраздзяленняў і агульнаўніверсітэцкіх кафедр.

Параўнальная ацэнка праводзіцца адзін раз у год пры падвядзенні вынікаў работы асобна па факультэтах, навуковых установах і агульнаўніверсітэцкіх кафедрах. Прымяняльна да гэтай метадыкі факультэты праводзяць параўнальную ацэнку кафедр, а навуковыя ўстановы — лабараторый (аддзелаў).

Для параўнальнай ацэнкі работы выкарыстоўваюцца паказчыкі, якія характарызуюць яе ўзровень і аб'ём, інтэнсіўнасць удзелу ўсяго навукова-педагагічнага калектыву ў навуковых даследаваннях, укараненне вынікаў даследаванняў у народную гаспадарку, эканамічную эфектыўнасць выконваемых даследаванняў, падрыхтоўку педгагічных і навуковых кадраў, стан студэнцкай навуковай работы, грамадска-палітычную актыўнасць супрацоўнікаў і студэнтаў. У некаторых паказчыках, якія аб'ядноўваюць неаднолькавыя работы, уведзены ўнутраныя множнікі для якаснага параўнання выконваемых работ.

Калі паказчыкі разлічваюцца на адну планавую (укараненую) тэму, то пад гэтым падразумяваюцца, дзе гэта спецыяльна агаворана, дзяржбюджэтных (у т. л. кафедральных) і гасдагаворных НДР, на агульную колькасць якіх і дзеліцца абсалютная велічыня паказчыка.

Пад тэрмінам «навукова-педагагічны састаў» падразумяваюцца педгагічныя кадры (прафесары, дацэнты, старшыя выкладчыкі, выкладчыкі, асістэнты) і навуковыя работнікі (старшыя і малодшыя навуковыя супрацоўнікі, у т. л. навуковыя работнікі, якія выконваюць НДР па гасдагаворах).

Усе паказчыкі разбіты на два тыпы. Паказчыкі першага тыпу — такія, планаванне якіх з-за наяўнасці знешніх фактараў немагчыма. Па гэтых паказчыках улічваюцца толькі вынікі работы. Другі тып паказчыкаў ахоплівае такія віды работ, планаванне якіх магчыма з дакладнасцю. Пры ацэнцы вынікаў па другому тыпу паказчыкаў улічваюцца не толькі колькасць выкананых работ, але і прынятае абавязаванне. Для гэтага прымяняецца спецыяльная формула, мэта выкарыстання якой за-

ключаецца ў тым, каб стымуляваць выкананне і прыняцце напружаных абавязаванняў; недавыкананне прыводзіць да страты балаў, а значнае перавыкананне (адпаведнае, як правіла, зніжэннем абавязаванняў) нязручна. Падставай для такога падліку служыць тое, што ва ўмовах ВНУ, пры адсутнасці агульных нарматываў, лепшым нарміроўшчыкам з'яўляецца сам калектыв падраздзялення.

Ацэнка эфектыўнасці работы падраздзяленняў па кожнаму з паказчыкаў праводзіцца па наступнай схеме. Няхай A — абавязаванне па данаму паказчыку, B — фактычнае выкананне, $B-A$ — балы.

Для паказчыкаў першага тыпу, планаванне якіх немагчыма, бярэцца $B=A$.

Для паказчыкаў другога тыпу, якія плануюцца з некаторай дакладнасцю, прымяняюцца формулы:

$B = \frac{B^2}{A} - 0,1 (A-B)$ — пры недавыкананні,

$B = 2,2 A - 1,2 \frac{A^2}{B}$ — пры перавыкананні.

Калі абавязаванне не бра-
лася ($A=0$), то, незалежна ад
выканання, падраздзяленні зай-
маюць месцы за тымі, хто
ўзяў абавязаванне, адпаведна
з дасягнутымі рэзультатамі.

Прыклад 1.

Прымяненне ўказаных формул да наступных вынікаў:

працэнт выканання абавязаванняў: 0:20:50:80:90:99:100:
:105:110:120:150:180:200:300

атрыманыя балы ў працэнтах: —10:—4:20:62:80:98:100:
:105,9:118:120,0:140,0:154,0:160:
:180

Такім чынам, поўнае невыкананне караецца стратай балаў у 110 працэнтаў, а перавыкананне ў два разы (пры зніжэнні абавязаванняў) дае толькі 160 балаў замест 200 працэнтаў.

Калектывам падраздзяленняў дазваляецца да 1 красавіка і да 1 ліпеня справядлівага года прыняць дадатковыя, павышаныя абавязаванні, прычым сумарнае перавышэнне дадатковых абавязаванняў над зыходнымі не павінна перавышаць 50 працэнтаў.

Абавязаванні кожнага падраздзялення лк асноўныя, так і дадатковыя, даводзяцца мясцовам да ведама ўсіх удзельнікаў спаборніцтва.

Наступны крок складаецца з вылічэння адноснай інтэнсіўнасці работы падраздзяленняў па кожнаму паказчыку. Для гэтага балы, набраныя кожным падраздзяленнем, падзяляюцца на максімальную ў даным паказчыку колькасць балаў. Гэтыя лічбы, якія абазначаюцца I , павялічваюцца на каэфіцыент K складанасці або важнасці паказчыка. Атрыманыя ў выніку ацкі O суміруюцца па ўсіх паказчыках. У залежнасці ад сумы ачкоў размяркоўваюцца месцы падраздзяленняў па кожнаму з відаў работ.

Прыклад 2.

Падраздзяленне 1 2 3

$K=3$ B 16 27 5
 I 0,59 1 0,18
 O 1,77 3 0,55

$K=1,5$ B 49 30 36
 I 1 0,61 0,73
 O 1,5 0,91 1,09

Сума 3,27 3,91 1,64
Месцы 2 1 3

Для вызначэння агульнага месца падраздзялення па ўсіх відах работ прымяняецца той жа прыцып параўнання інтэнсіўнасцей па ўсіх раздзелах. Агульнае месца падраздзялення вызначаецца па суме месцаў атрыманых па відах дзейнасці.

ПАКАЗЧЫКІ ПАДВЯДЗЕННЯ ВЫНІКАЎ САЦСПАБОРНИЦТВА НА ЗВАННЕ «ЛЕПШЫ ФАКУЛЬТЭТ БЕЛДЗЯРЖУНИВЕРСИТЕТА ИМЯ У. И. ЛЕНИНА»

Раздел I. Кадры, павышэнне кваліфікацыі

1. Змена колькасці прафесараў у працэнтах за справядлівы год	1,1
2. Змена колькасці дацэнтаў у працэнтах за справядлівы год	1,0
3. Абароны доктарскіх дысертацый. Колькасць абарон адносна колькасці кандыдатаў навук	2,0
4. Абароны кандыдацкіх дысертацый. Колькасць абарон адносна лічбы супрацоўнікаў з вышэйшай адукацыяй без ступені	1,1
5. Абароны дысертацый аспірантаў у тэрмін. Колькасць абарон адносна плана выпуску	

Раздел II. Вучэбна-метадычная работа

1* Колькасць дыпламаў з адзнакай адносна колькасці абараняўшых дыпламы	1,2
2. Рэкамендавана дыпломных работ да друку або ўкаранення адносна колькасці абараняўшых дыпламы	1,0
3* Забяспечанасць тэхналагічнымі картамі (працэнт)	1,0
4. Месца, занятае факультэтам у аглядзе-конкурсе тэхнічных сродкаў навування	1,0
5* Выдана падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў: колькасць друкаваных аркушаў адносна колькасці выкладчыкаў	1,3
а) з грыфам Мінвуза СССР	×3
б) з грыфам Мінвуза БССР	×2
в) без грыфа	×1
6* Колькасць апублікаваных навукова-метадычных артыкулаў адносна колькасці выкладчыкаў	1,1
7* Даклады на навукова-метадычных канферэнцыях адносна колькасці выкладчыкаў	1,0
а) міжнародных	×3
б) усеаюзных, рэспубліканскіх	×2
в) універсітэцкіх	×1
8* Арганізацыя канферэнцый. Колькасць канферэнцый адносна колькасці супрацоўнікаў з вышэйшай адукацыяй	1,2
а) усеаюзных (занальных)	×2
б) рэспубліканскіх	×1
9. Колькасць экспанатаў вучэбна-метадычнага характару на ВДНГ адносна агульнай колькасці супрацоўнікаў	1,3
а) ВДНГ СССР	×3
б) ВДНГ БССР	×1
10. Колькасць узнагарод на выстаўках адносна	

агульнай колькасці супрацоўнікаў	1,5
а) міжнародных	×5
б) усеаюзных	×3
в) рэспубліканскіх	×1

Раздел III. Навукова-даследчая работа

1. Колькасць тэм па пастановах урада, ДКНТ адносна агульнай колькасці тэм	1,2
2. Колькасць тэм па планах АН СССР і АН БССР адносна агульнай колькасці тэм	1,1
3. Колькасць тэм па праблемах вышэйшай школы адносна агульнай колькасці тэм	1,2
4. Атрыманне прэміі саюзнай прэміі рэспубліканскай прэміі дыплама на адкрыццё	2,0
5. Колькасць атрыманых патэнтаў прададзеных ліцэнзій адносна агульнай колькасці супрацоўнікаў	×3 ×2 ×1 1,5
6* Колькасць прададзеных заяў на вынаходніцтвы	

УМОВЫ

адносна агульнай колькасці супрацоўнікаў	1,2
7. Колькасць станоўчых рашэнняў адносна агульнай колькасці супрацоўнікаў	1,3
8. Арганізацыя праблемнай або галіновай лабараторыі	2,0
9. Колькасць узнагарод на выстаўках адносна агульнай колькасці супрацоўнікаў	1,6

а) міжнародных	×3
б) ВДНГ СССР	×2
в) ВДНГ БССР	×1
10* Колькасць выдадзеных манаграфій, даведнікаў, атласаў, слоўнікаў. Друкаваных аркушаў адносна колькасці навукова-педагагічных работнікаў	1,2
11 * Колькасць апублікаваных артыкулаў адносна колькасці навукова-педагагічных работнікаў	1,0
12. Эфектыўнасць НДР. Эканамічны эффект адносна затрат на навуку	2,0
13 * Правядзенне канферэнцый	1,3
а) міжнародных	×3
б) усеаюзных	×2
в) рэспубліканскіх адносна колькасці супрацоўнікаў.	×1

а) міжнародных	×3
б) усеаюзных	×2
в) рэспубліканскіх	×1

Раздел IV. Навукова-даследчая работа студэнтаў

1. Колькасць студэнцкіх работ, якія адзначаны ўзнагародамі конкурсаў	1,2
а) усеаюзных	×4
б) рэспубліканскіх	×3
І катэгорыі	×3
II катэгорыі	×2
III катэгорыі	×1

адносна агульнай колькасці студэнтаў.		чаюцца	1,0	аднаго супрацоўніка (2)	2,0
2 * Колькасць студэнтаў, сааўтараў навуковых работ (у т. л. справаздач па НДР) адносна агульнай колькасці студэнтаў	1,5	2 * Распрацоўка новага лекцыйнага курса	1,0	5 * Колькасць манаграфій, апублікаваных супрацоўнікамі	2,0
3 * Колькасць дакладаў студэнтаў на канферэнцыях	1,0	Колькасць курсаў		колькасць друкаваных аркушаў	
а) усеаюзных ×10		Колькасць лектараў		супрацоўнікаў	
б) рэспубліканскіх ×4		3 * Выданне падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў	1,5	6 * Колькасць навуковых артыкулаў, апублікаваных супрацоўнікамі	1,0
в) універсітэцкіх ×1		а) з грыфам Мінвуза СССР	×3	колькасць	
адносна агульнай колькасці студэнтаў.		друк. аркушаў		супрацоўнікаў	
Раздзел V.		выкладчыкаў		7 * Колькасць брашур, апублікаваных супрацоўнікамі	2,0
Грамадска-палітычная работа		б) з грыфам Мінвуза БССР	×2	колькасць	
1 * Публікацыя навукова-папулярных артыкулаў у перыядычным друку адносна колькасці супрацоўнікаў з вышэйшай адукацыяй	1,0	в) унутрыуніверсітэцкіх дапаможнікаў	×1	супрацоўнікаў	
2 * Лекцыі, прачытаныя на грамадска-палітычныя тэмы, адносна колькасці студэнтаў з вышэйшай адукацыяй	1,0	4 * Публікацыя навукова-метадычных артыкулаў	1,0	а) усеаюзных ×2	
3. Месца ў агляда-конкурсе насценнага друку	1,0	5 * Даклады на навукова-метадычных канферэнцыях і семінарах	1,0	колькасць	
4. Месца ў агляда-конкурсе нагляднай агітацыі	1,0	а) міжнародных ×3		выкладчыкаў ×1	
5. Работа СБА (агляд-конкурс)	1,0	колькасць		б) рэспубліканскіх ×1	
6. Работа СГА (агляд-конкурс)	1,0	выкладчыкі + аспіранты		9 * Колькасць студэнцкіх навуковых работ, прадстаўленых на:	2,0
		б) усеаюзных ×2		а) універсітэцкай канферэнцыі	
		в) рэспубліканскіх ×1		колькасць	
		6 * Арганізацыя і правядзенне канферэн-		выкладчыкаў ×3	
		цыі навукова-метадычнага характару	1,5	10. Колькасць узнагарод, атрыманых за студэнцкія навуковыя	
		а) усеаюзнай ×2		а) рэспубліканскі агляд	
		колькасць		1) колькасць I катэгорыі	
		супрац. з вышэйш. адук.		супрацоўнікаў ×3	
		б) рэспубліканскай ×1		2) колькасць II катэгорыі	
		7. Курыванне работ навукова-метадычнага семінара	1,0	супрацоўнікаў ×2	
		а) рэспубліканскага ×4		3) колькасць III катэгорыі	
		колькасць		супрацоўнікаў ×1	
		выкладчыкаў			
		б) гарадскога ×2		Раздзел V.	
		в) універсітэцкага ×1		Грамадска-палітычная работа	
		8. Работа ў вярчэнні універсітэце марксізму-ленінізму	1,0	1. Выступленне на радыё, тэлебачанні або публікацыя артыкулаў аб кафедры, універсітэце, у газетах і часопісах	3,0
		колькасць		колькасць	
		выкладчыкаў		супрацоўн. з вышэйш. адук.	
		9. Удзел экспанатаў вучэбна-метадычнага характару на колькасць супрацоўнікаў	2,0	2 * Лекцыі на міжнародныя і палітычныя тэмы (акрамя працытаных у інтэрнаце)	1,0
		а) ВДНГ СССР ×3		колькасць	
		б) ВДНГ БССР ×1		супрацоўн. з вышэйш. адук.	
		10. Атрыманне медаля або дыплама за экспанат вучэбна-метадычнага характару	2,0	3. Грамадская актыўнасць супрацоўнікаў, якія маюць пастаянныя грамадскія даручэнні на факультэтах і вышэй	1,0
		а) ВДНГ СССР ×3		колькасць маючых даручэнні	
		колькасць		усяіх супрацоўнікаў	
		супрацоўнікаў		4. Кіраўніцтва метадалагічнымі семінарамі ў сетцы палітасветы	1,0
		б) ВДНГ БССР ×1		колькасць кіраўнікоў	
				выкладчыкаў	
		Раздзел III.		5. Атрыманне ўзнагарод за ўдзел у лекцыйна-прапагандысцкай рабоце	4,0
		Навуковая работа		а) грамата Мінвуза БССР ×3	
		1. Колькасць тэм, выконваемых па пастановах урада, дырэктываў органаў, каардынацыйных планах АН СССР, АН БССР, у разліку на адну планавую тэму	2,0	колькасць	
		2. Колькасць гасдагаворных работ у разліку на адну выконваемую тэму (у тым ліку дагаворы аб сацыяльным развіцці)	2,0	выкладчыкаў	
		3. Атрыманне саюзнай або рэспубліканскай прэміі	4,0	б) грамата гаркома КПБ ×2	
		колькасць		в) грамата таварыства «Веды» ×1	
		супрацоўнікаў			
		4. Колькасць работ, за якія атрыманы ўзнагароды (медалі, дыпламы, граматы), усеаюзных (4), рэспубліканскіх (3), галіновыя ў разліку на		Заўвага: паказчыкі, адзначаны літарай ж, абавязковыя для планавання.	
				Усе заўвагі і прапановы накіроўваць у мясцовы камітэт (галоўны корпус, п. 337).	

САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНИЦТВА Ў БЕЛАРУСКІМ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНЫМ УНІВЕРСІТЭЦЕ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА Ў ХІ ПЯЦІГОДЦЫ

7. Агляд-конкурс штогадовай спартакіяды	1,0	цыі навукова-метадычнага характару	1,5	работы	3,0
8. Колькасць выбарных пасадаў, якія займаюць супрацоўнікі факультэта, адносна агульнай колькасці студэнтаў	1,0	а) усеаюзнай ×2		а) рэспубліканскі агляд	
9. Агляд-конкурс тэхнікі бяспекі	1,0	колькасць		1) колькасць I катэгорыі	
10. Колькасць парушэнняў правілаў паводзін адносна агульнай колькасці студэнтаў і супрацоўнікаў	—1,5	супрац. з вышэйш. адук.		супрацоўнікаў ×3	
		б) рэспубліканскай ×1		2) колькасць II катэгорыі	
		7. Курыванне работ навукова-метадычнага семінара	1,0	супрацоўнікаў ×2	
		а) рэспубліканскага ×4		3) колькасць III катэгорыі	
		колькасць		супрацоўнікаў ×1	
		выкладчыкаў			
		б) гарадскога ×2		Раздзел V.	
		в) універсітэцкага ×1		Грамадска-палітычная работа	
		8. Работа ў вярчэнні універсітэце марксізму-ленінізму	1,0	1. Выступленне на радыё, тэлебачанні або публікацыя артыкулаў аб кафедры, універсітэце, у газетах і часопісах	3,0
		колькасць		колькасць	
		выкладчыкаў		супрацоўн. з вышэйш. адук.	
		9. Удзел экспанатаў вучэбна-метадычнага характару на колькасць супрацоўнікаў	2,0	2 * Лекцыі на міжнародныя і палітычныя тэмы (акрамя працытаных у інтэрнаце)	1,0
		а) ВДНГ СССР ×3		колькасць	
		б) ВДНГ БССР ×1		супрацоўн. з вышэйш. адук.	
		10. Атрыманне медаля або дыплама за экспанат вучэбна-метадычнага характару	2,0	3. Грамадская актыўнасць супрацоўнікаў, якія маюць пастаянныя грамадскія даручэнні на факультэтах і вышэй	1,0
		а) ВДНГ СССР ×3		колькасць маючых даручэнні	
		колькасць		усяіх супрацоўнікаў	
		супрацоўнікаў		4. Кіраўніцтва метадалагічнымі семінарамі ў сетцы палітасветы	1,0
		б) ВДНГ БССР ×1		колькасць кіраўнікоў	
				выкладчыкаў	
		Раздзел III.		5. Атрыманне ўзнагарод за ўдзел у лекцыйна-прапагандысцкай рабоце	4,0
		Навуковая работа		а) грамата Мінвуза БССР ×3	
		1. Колькасць тэм, выконваемых па пастановах урада, дырэктываў органаў, каардынацыйных планах АН СССР, АН БССР, у разліку на адну планавую тэму	2,0	колькасць	
		2. Колькасць гасдагаворных работ у разліку на адну выконваемую тэму (у тым ліку дагаворы аб сацыяльным развіцці)	2,0	выкладчыкаў	
		3. Атрыманне саюзнай або рэспубліканскай прэміі	4,0	б) грамата гаркома КПБ ×2	
		колькасць		в) грамата таварыства «Веды» ×1	
		супрацоўнікаў			
		4. Колькасць работ, за якія атрыманы ўзнагароды (медалі, дыпламы, граматы), усеаюзных (4), рэспубліканскіх (3), галіновыя ў разліку на		Заўвага: паказчыкі, адзначаны літарай ж, абавязковыя для планавання.	
				Усе заўвагі і прапановы накіроўваць у мясцовы камітэт (галоўны корпус, п. 337).	

1975 год

Зіма

Пачаў работу першы ва універсітэце з'езд студэнцкіх будаўнічых атрадаў.

12 сакавіка

Пачатак работы на геаграфічным факультэце з'езда Геаграфічнага таварыства Беларусі.

Сакавік

Сустрэча ва універсітэце з удзельнікамі Усеаюзнай на-

ЛЕТАПІС БДУ

(Пачатак у №№ 4, 6, 7, 8,

10—21).

1972 год

Студзень

Выступленне на агульнауніверсітэцкім партыйным сходзе з дакладам «Вынікі лістападаўскага Пленума ЦК КПСС, III сесіі Вярхоўнага Савета СССР і задачы камуністаў» члена ЦК КПСС, Старшыні Савета Міністраў БССР Ц. Я. Кісялёва.

Сакавік

Стварэнне савета па навукова-даследчай рабоце студэнтаў.

Урачысты сход, прысвечаны 50-годдзю камсамольскай арганізацыі універсітэта. Узнагароджанне арганізацыі памятным Чырвоным сцягам ЦК ЛКСМБ.

Снежань

Узнагароджанне універсітэта за поспехі, дасягнутыя ў рэспубліканскім сацыялістычным спаборніцтве ў гонар 50-годдзя СССР Юбілейнай Ганаровай граматай ЦК КПБ, Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, Савета Міністраў БССР і Белсаўпрофа.

1973 год

Студзень

Ва універсітэце пры ўручэнні Юбілейнай Ганаровай граматы ЦК КПБ, Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, Савета Міністраў БССР і Белсаўпрофа з прававой выступіў другі сакратар ЦК КПБ А. Н. Аксёнаў.

Арганізацыя педагагічных атрадаў для работы ў домакіраўніцтвах г. Мінска.

7—10 чэрвеня

Падпісанне рабочай праграмы супрацоўніцтва Беларускага і Ягелонскага (ПНР) універсітэтаў на 1973—1975 гг.

1 верасня

Створаны інстытут павышэння кваліфікацыі выкладчыкаў грамадскіх навук вышэйшых навучальных устаноў.

1974 год

23 студзеня

Сустрэча ва універсітэце з лётчыкам-касманаўтам СССР П. І. Клімуком.

Верасень

Першая савецка-балгарская навуковая студэнцкая канферэнцыя.

Лістапад

Святкаванне 40-годдзя гістарычнага факультэта. Урачысты вечар у клубе імя Ф. Э. Дзяржынскага.

Снежань

Святкаванне 30-годдзя факультэта журналістыкі. Вечар у Доме мастацтваў. Узнагароджанне СНТ БДУ Ганаровай граматай Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР і ЦК ВЛКСМ.

1976 год

Люты

Стварэнне пры камітэце камсамола савета маладых вучоных універсітэта.

Чэрвень

Адкрыццё радыёфізічнага факультэта.

Лета

Упершыню студэнты універсітэта выязджалі на будаўніцтва Байкала-Амурскай магістралі.

[Працяг будзе].

Экспрес-інфармацыя

АДБЫЛОСЯ чарговае пасяджэнне праўлення спартыўнага клуба БДУ імя У. І. Леніна. На ім разглядаўся шэраг пытанняў фізкультурна-масавай работы, якая была праведзена ва ўніверсітэце за гэты навучальны год. Так, адзначалася, што па стану на 25 мая 1981 года кафедрай фізічнага выхавання і спорту падрыхтаваны: 1 майстар спорту СССР, 17 кандыдатаў у майстры спорту, 74 першаразряднікі і звыш 4 тысяч спартсменаў масавых разрадаў. На пасяджэнні таксама былі заслуханы і абмеркаваны справаздачы старшынь саветаў спартыўных бюро геаграфічнага факультэта і факультэта журналістыкі аб праведзенай у справаздачны перыяд рабоце. У заключэнне вырашалася пытанне аб выдзяленні пецэвак у спартыўна-аздараўленчы лагер «Нарач».

ВІНШУЕМ зборную каманду ўніверсітэта па баскетболу, якая заняла першае месца ў гарадскіх спаборніцтвах, прысвечаных памяці Героя Савецкага Саюза І. Казінца. Спаборніцтвы кожны год збіраюць шэсць мацнейшых студэнцкіх баскетбольных зборных горада.

СПАРТЫЎНАЕ АРЫЕНТАВАННЕ

Закончылася першынство ўніверсітэта па гэтаму цікаваму відзе спорту. Спаборніцтвы праходзілі ў маляўнічым месцы ля прыгараднай станцыі «Зялёнае».

Месцы сярод факультэтаў размеркаваліся наступным чынам (у дужках — колькасць набраных ачкоў):

1. Фізфак	180
2. ФПМ	150
3. Мехмат	120
4. Гістфак	90
5. Біяфак	80
6. Хімфак	70
7. Геафак	60
8. Радыефізікі і электронікі	50
9. Юрфак	40
10. Філфак	30

Факультэт журналістыкі ў спаборніцтвах не ўдзельнічаў з-за адсутнасці каманды.

МАЙСКІ «ЗАЛІК»

ГЭТЫЯ спаборніцтвы можна параўнаць з залікам. Са своеасаблівым залікам на спартыўную сталасць і падрыхтаванасць яго ўдзельнікаў — спартсменаў з адзнакамі факультэтаў, якія два дні спрачаліся за званне мацнейшага. Спрачаліся дастойна, па ўсіх законах яе Вялікасці «Каралевы спорту».

Адрозныя пасля ўрачыстага адкрыцця спаборніцтваў у барацьбу за вышэйшыя ўзнагароды ўступілі спрынтэры. У дзяўчат стометроўку хутчэй за ўсіх прабегла прызнаны лідэр на гэтай дыстанцыі пяцікурсніца хімічнага факультэта Ірына Чурсіна (12,5 секунды). Другое і трэцяе месцы падзялілі дзве таццяны — Кіцічэнка (3 курс, біяфак) і Апанасевіч (1 курс, гістфак). Іх час — 13 секунд роўна.

У мужчын у гэтым відзе праграмы вызначыліся адразу два пераможцы — пяцікурснік біялагічнага факультэта Уладзімір Ціток і трэцякурснік факультэта радыёфізікі і электронікі Андрэй Герман (11,4 секунды). «Бронза» дасталася Юрыю Лучко (3 курс, мехмат) — 11,5 секунды.

На чатырохсотметровай дыстанцыі ў мужчын перамог Сяргей Багданчук (3 курс, мехмат) — 52,4 секунды.

Сярод жанчын у кіданні кап'я вызначылася Ганна Тавароўская — 42 метры 52 сантыметры, а ў сектары па скачках у вышыню Галіна Мыш'янава (1 курс, ФПМ) — 165 сантыметраў. Таццяна Апанасевіч, якая, як ужо адзначалася вышэй, стала прызёрам на стометроўцы, прынесла камандзе гістфака яшчэ адну перамогу — яна была лепшай сярод прыгуноў у даўжыню — 5 метраў 21 сантыметр.

У заключным відзе праграмы, эстафеце 4×100, у жанчын перамаглі гісторыкі, а ў мужчын — радыёфізікі.

А вось як выглядае канчатковая табліца камандных вынікаў (побач з назвай факультэта — колькасць набраных ачкоў):

1. Мехмат	389,0
2. Гістфак	306,8
3. ФПМ	273,0
4. Фізфак	255,0
5. Юрфак	247,5
6. Радыефізікі і электронікі	235,8
7. Хімфак	154,0
8. Біяфак	107,5

9. Геафак 71,8
10. Філфак 68,8
11. Журфак 29,5

За апошнія гады ў выступленнях факультэцкіх лёгкаатлетычных каманд складалася даволі трывалая чацвёрка лідэраў. Гэта мехмат, гістфак, ФПМ і фізфак. Прычым каманда мехмата даволі працягла час упер'яджана ўзначальвае гэты спіс. Так было, напрыклад, і на зімовым першынстве ўніверсітэта па лёгкай атлетыцы. Гэта сведчыць аб высокай стабільнасці ў выступленнях мехматаўцаў, іх выдатнай арганізацыі і падрыхтаванасці. Добрага слова заслугоўваюць гісторыкі і студэнты ФПМ.

Як і раней, асаблівую трывогу выклікаюць вынікі ў спаборніцтвах па тэхнічных відах лёгкаатлетычнай праграмы — кап'е мужское, трайны скачок, кіданне дыска і молата. Да статкова адзначыць, што ўніверсітэцкаму рэкорду ў кіданні кап'я 24 гады, а ў трайным скачку — 20 гадоў. Каментарый, як кажуць, не патрэбна.

С. ЛЫСКАВЕЦ,
НА ЗДЫМКАХ: імгненні першынства па лёгкай атлетыцы.
Фота І. Бардзіян.

БАСКЕТБОЛ

Відавочная перавага

НА ПРАЦЯГУ СЯМІ дзён у спартыўнай зале галоўнага корпуса праходзіла першынство ўніверсітэта па баскетболу сярод жаночых факультэцкіх зборных.

З першых жа гульняў было відавочна, што пераможцам першынства стане зборная хімічнага факультэта. І гэта не выпадкова, бо ў састаў валебольнай каманды хімфака ўваходзілі тры спартсменкі, якія гуляюць за зборную ўніверсітэта. Гэта першакурсніца Аксана Пугачова, Ірына Дароўская (III курс) і выпускніца факультэта Наталля Гузняк. У фінальнай гульні з камандай мехмата спартсменкі хімфака ўпэўнена перамаглі з лікам 46:30 і сталі чэмпіёнкамі. Трэцяе месца

занялі спартсменкі фізічнага факультэта.

Некалькі слоў хочацца сказаць аб якасці правядзення саміх спаборніцтваў. Пажаданне: каб у будучым першынстве ўніверсітэта па баскетболу адкрывалася ўрачыстым парадам, а каманды-пераможцы ўзнагароджваліся нават медалямі; каб у кожнай каманды была сваё пэўнае спартыўнае форма. Трэба ўжо зараз вырашыць пытанне падрыхтоўкі суддзяў з ліку студэнтаў, дзеля чаго трэба рэгулярна праводзіць спецыяльныя семінары па судзейству.

В. ШХІНЬЯН,
выкладчык кафедры
фізічнага выхавання
і спорту.

ВОДНЫ ТУРЫЗМ

ЧАРАМОШ-81

ЧАТЫРЫ ГАДЫ назад ва ўніверсітэце была створана секцыя воднага турызму. Гэтыя чатыры гады сталі перыядам яе станаўлення. Паступова ўмацавалася матэрыяльная база, рос вопыт яе членаў: падрыхтаваны кадры турыстаў-воднікаў, якім зараз па плячы самыя сур'ёзныя маршруты. І вось вясной было вырашана прайсці па самай складанай рацэ Карпат — Чорнаму Чарамошу.

Чарамош цячэ па Букавіне — краю маляўнічых гор, краю легендарных карпацкіх плятагонаў-бакарашаў. Колькі разоў кадры кінахронікі давалі магчымасць убачыць, як смела гналі яны караваны плытоў па рачных быстрынях, праз парогі і перакаты. Але зараз спяў па Чарамошу спынены, бо ён наносіў шкоду рацэ і ўсёй навакольнай прыродзе гэтага краю. Цяпер толькі турысты-воднікі выходзяць паспрацаваць з наравістай ракой. І пераўтварыўся Чарамош у выдатны прыродны стадыён.

У перыяд майскіх свят група з ўніверсітэта ў саставе 12 чалавек, аснову якой склалі супрацоўнікі НДІ прыкладных фізічных праблем імя А. Н. Сеўчанкі, прайшла гэты цікавы і складаны маршрут. За 10 дзён пройдзена 25 парогі, мноства шывер і перакатаў.

Рака, скорасць цячэння якой часам перавышала 20 кіламетраў у гадзіну, прад'явіла да нас сур'ёзныя патрабаванні. Магутныя метравыя валы часам цалкам захліствалі нашы плыты, і трэба было праявіць выдатныя вытрымку і майстэрства, каб з гонарам выйсці з гэтых сітуацый. Тут спатрэбіўся ўвесь наш вопыт, набыты на рэках Карпат і Карэліі, дапамагла сур'ёзная падрыхтоўка ў зімовы перыяд.

Але паход — гэта не толькі парогі і горныя круцізны. Шмат цікавых сустрач адбылося ў Карпатах. Група пабыла ў гасцях у хлебарабаў калгаса «Карпаты» Верхавінскага раёна. Ім былі прачытаны лекцыі аб дасягненнях, аб гаспадарчым развіцці БССР. Турысты азнаёміліся з непаўторным мастацтвам гуцульскіх народных умельцаў, з незабываемай драўлянай архітэктурай карпацкіх вёсак. У час паходу праводзіліся і навуковыя даследаванні. Па заданню НДІ водных рэсурсаў былі праведзены натурныя выпрабаванні распрацаванай апаратуры для вымярэння хуткасцей патокаў вадкасці. Вынікі выпрабаванняў будучы ўкаранёны ў практыку.

Ф. ЕРМАЛІЦКІ,
малодшы навуковы супрацоўнік НДІ ПФП.

